

**DEPARTAMENT DE CATALÀ. EOI EIVISSA
CICLE SUPERIOR
CURS 2007-2008**

El darrer curs dels estudis de llengua catalana de l'Escola Oficial d'Idiomes es planteja l'objectiu d'assolir una completa competència comunicativa. També és un propòsit important del curs aprofundir en els coneixements socioculturals que es relacionen amb la llengua, especialment la variació lingüística i els trets principals de l'evolució històrica de la llengua. L'objectiu final del curs és que l'alumne sigui capaç d'usar la llengua estàndard amb correcció, fluïdesa i creativitat.

1. Objectius generals

L'alumnat, a final de curs, haurà d'haver assolit els objectius lingüístics següents:

- Comprensió oral. Comprensió de textos de diversos tipus en qualsevol varietat social i geogràfica i en qualsevol registre lingüístic.
- Comprensió escrita. Comprensió de textos escrits en qualsevol varietat social i geogràfica i en qualsevol registre lingüístic.
- Expressió escrita. Producció de textos en la varietat estàndard i en les varietats funcionals d'ús general amb domini complet del sistema lingüístic (ortografia, morfosintaxi, lèxic i signes de puntuació).
- Expressió oral. Producció de textos en la varietat estàndard i en les varietats funcionals d'ús general amb domini complet del sistema fonètic.
- Marc històric, social i cultural de la llengua. Comprensió i producció de missatges relatius a la realitat social, històrica, cultural i dialectal del català.

2. Objectius específics

Comprensió oral:

- Comprendre textos orals en varietat estàndard sobre temes de caràcter general (conferències, debats, exposicions, teatre...), en varietat periodística, administrativa, comercial, literària, tècnica i científica de to divulgatiu.
- Comprendre globalment textos orals en qualsevol de les varietats dialectals

(geogràfica i social): converses, teatre, cinema, exposicions orals...

Comprensió escrita:

- Comprendre globalment el significat i la intencionalitat de textos escrits en varietat estàndard, periodística, administrativa, comercial, literària, tècnica i científica de to divulgatiu.
- Comprendre globalment els textos escrits en qualsevol de les varietats dialectals (geogràfica i social).

Expressió escrita:

- Redacció de textos complexos en llengua estàndard de diferent tipologia textual i d'extensió variada.
- Redacció de documents i textos propis de l'àmbit comercial, administratiu, periodístic, d'intervenció pública o cívica, de mitjana complexitat.

Expressió oral:

Produir textos orals amb correcció, cohesió, coherència i adequació per tal de:

- Exposar oralment una qüestió en varietat estàndard en situacions formals d'àmbit públic: descripció d'un objecte, d'un personatge i d'un lloc; exposicions en reunions o assemblees, participació en debats o taules rodones discutint temes d'interès general...
- Llegir en veu alta textos de caràcter formal amb la pronúncia correcta i l'entonació i la velocitat adequades.

Marc social i cultural:

- Respondre qüestionaris, analitzar textos orals i escrits, interpretar mapes, dossiers... referits a la realitat sociolingüística i cultural i al marc històric des de la formació del català fins a l'actualitat.
- Conèixer i identificar en textos orals i escrits els principals trets dels dialectes catalans i de la realitat sociolingüística de cada àrea dialectal.

3. Continguts

Continguts comunicatius

Comprensió oral:

- Comprensió de missatges propis de diferents tipus de comunicació oral formal i informal: diàlegs, entrevistes, debats, exposicions, presentacions, col·loquis, poemes recitats i cançons interpretades...
- Comprensió de missatges emesos per diferents mitjans de comunicació audiovisual.

Comprensió escrita:

- Comprensió del contingut de textos complexos de caràcter narratiu, descriptiu, argumentatiu, instructiu, explicatiu, predictiu i retòric extrets de documents reals, obres literàries i mitjans de comunicació.
- Anàlisi i valoració de la composició, l'estructura i les qualitats estilístiques i gramaticals de textos escrits, segons les característiques suara esmentades.

Expressió oral:

- Emissió de missatges orals formals en llengua estàndard: diàlegs, exposicions breus, intervencions en debats, descripcions, valoracions i opinions. Aquests missatges s'hauran d'emetre amb la correcció, la coherència, la cohesió i l'adequació pertinents.
- Lectura en veu alta de textos complexos feta amb correcció fonètica i adequació (claredat, velocitat, ritme, seqüenciació i fidelitat al text).

Expressió escrita:

- Redacció de textos complexos en les diferents tipologies textuals en llengua estàndard.
- Produir textos de caràcter formal en varietat estàndard. En aquest apartat es treballarà una variada tipologia de textos formada per:
 - Narracions complexes de fets de tipus personal i d'interès públic.
 - Entrevistes a personatges.
 - Textos periodístics informatius: notícies llargues, cròniques, reportatges breus.
 - Textos periodístics d'opinió: cartes al director, articles, editorials.
 - Ressenyes de llibres i crítiques de manifestacions artístiques.
 - Correspondència personal, comercial i administrativa.

- Convocatòries i actes de reunió d'una entitat.
- Manifests per ser llegits en públic.
- Guió d'un text per a ser dit oralment (discurs, intervenció en els mitjans de comunicació orals...).
- Desenvolupament d'un tema escrit a partir d'un guió.
- Textos explicatius: definició, exposició explicativa.
- Textos predictius sobre fets personals o socials.

Marc històric i social del català:

- Comprensió de textos i d'explicacions referits a la temàtica tractada.
- Aplicació dels continguts apresos a la realitat sociolingüística de l'entorn.

CONTINGUTS FONÈTICS, ORTOGRÀFICS, GRAMATICALS I LÈXICS.

Fonètica i ortogràfica:

- Revisió i ampliació dels sons i de les grafies a través de la pràctica per a la correcta pronunciació i escriptura:
- Els sons catalans: articulació i vocalització genuïnes tant en paraules aïllades com en fonètica sintàctica. Criteris per a l'estàndard oral. Reconeixement de l'Alfabet Fonètic Internacional.
- El sistema vocàlic. Prosòdia i ortografia.
- La síl·laba. Els diftongs. Separació dels mots compostos.
- L'accentuació i la dièresi.
- El sistema consonàntic. Principals dificultats ortogràfiques del sistema consonàntic.
- L'apostrofació. Casos més complexos: davant sigles, davant cometes i cursiva.
- El guionet. Ús normatiu en prefixos i mots compostos.
- Els signes de puntuació.

Morfosintaxi:

- L'oració composta i els seus constituents. Tipus d'oració.
- L'article. Paradigma i normes d'ús en la llengua estàndard i en les varietats dialectals. L'article personal. *Lo neutre*.
- El substantiu. Gènere i nombre. Derivació i composició. Precisió. Els topònims.

-L'adjectiu qualificatiu. Gènere i nombre. Concordança entre nom i adjectiu. Derivació.

-Els demostratius: morfologia i ús. Els possessius tòncics i àtons: morfologia i ús.

-Els numerals (cardinals, ordinals, partitius, multiplicatius, col·lectius), els quantitatius i els indefinits. Morfologia i ús.

-Els pronoms tòncics i els pronoms febles. Sintaxi de pronoms. Col·locació i combinació de pronoms febles. Variants dialectals i funcionals.

-Els pronoms i adjectius relatius. Morfologia i sintaxi. Classes d'oracions de relatiu: adjectives (explicatives i especificatives) i substantives. Correcció de les construccions pleonàstiques més usuals.

-Els interrogatius.

-El verb. Morfologia de l'estàndard general i de les variants dialectals admeses per la normativa. Aprofundiment en les irregularitats verbals (formació incorrecta de l'increment dels verbs de la tercera conjugació). Les formes no personals: morfologia i usos correctes. Perífrasis verbals. Correlació entre temps verbals. Règims verbals. Verbs transitius i intransitius. Ús de *ser* i *estar*. Concordança. Oració passiva. Passiva pronominal.

-Els adverbis i les locucions adverbials. Ús incorrecte dels adverbis de probabilitat.

-Les preposicions i les locucions prepositives. Preposicions febles i fortes: morfologia i usos. Ús partitiu de la preposició *de*. Canvi i caiguda de preposicions i correcció d'usos interferits.

-Les conjuncions coordinants i subordinants.

Lèxic i fraseologia:

-Millora dels recursos expressius a través d'exercicis i comentaris de textos en els àmbits següents:

-Vocabulari de l'àmbit de la salut. Parts del cos, malalties i especialitats mèdiques.

-Llenguatge administratiu. Lèxic i fraseologia per a la correspondència administrativa, les convocatòries de reunions i les actes.

-El nom dels esports. Nom dels principals esports olímpics, noms relatius als encontres esportius. Fenòmens socials lligats als esports (apostes, actes de masses, seguidors, reglamentació, mitjans de comunicació...).

-L'economia i els diners. La banca i la borsa. El comerç.

-La política i les institucions públiques. Ideologies polítiques.

-Eufemismes i expressions populars.

-Sinonímia. Antonímia. Homonímia. Polisèmia.

-Metonímia. Comparacions i metàfores.

-Locucions i frases fetes.

-Cultismes, vulgarismes i neologismes.

-Barbarismes: identificació i correcció. Calcs i préstecs.

-Recursos per evitar mots crossa.

Coneixements sobre el marc sociolingüístic i cultural:

Els continguts escaients per al cinquè curs són de tipus històric, ja que els continguts del marc sociocultural es consideren assimilats.

-El procés de formació de la llengua catalana. El llatí vulgar i les llengües romàniques. Influències de les llengües preromanes, del germànic i de l'àrab.

-El català als segles XII-XV. Els primers textos. La literatura medieval: els trobadors, les *Cròniques*, Ramon Llull, Ausiàs March. La Cancelleria i l'ús oficial del català.

-El català als segles XVI-XVIII. El concepte de *Decadència*. El Decret de Nova Planta i la persecució política del català. El cas de Menorca.

-El català des del segle XIX fins a 1936. Segle XIX: el concepte de *Renaixença* i la seva repercussió en els diferents territoris del català. Literats i promotors del català en el segle XIX: M. Aguiló, J. Verdaguier, A. Guimerà, N. Oller. Segle XX: modernisme i noucentisme. El I Congrés Internacional de la Llengua Catalana. La política lingüística de la Mancomunitat. A.M. Alcover i P. Fabra. La República i la llengua catalana: l'Estatut de Catalunya i els projectes d'estatut del País Valencià i les Balears. Les normes de Castelló. Una literatura normal.

-El català des de 1936 fins a l'actualitat. Les repercussions del franquisme. La recuperació democràtica. Marc legal actual. Reptes a l'inici del segle XXI.